

FİHRİST

TAKDİM.....	21
-------------	----

Birinci Kitap TÜRK HUKUK TARİHİNE GİRİŞ

Birinci Kısım HUKUK TARİHİ

I. HUKUK TARİHİNİN MAHİYETİ.....	24
II. HUKUK TARİHİ TETKİKLERİ.....	27
A. AVRUPA'DA	27
B. TÜRK-İSLÂM DÜNYASINDA	28
C. CUMHURİYET DEVRİNDE.....	29

İkinci Kısım TÜRKLERİN ATALARI VE HUKUKLARI

I. İSLÂMİYET'TEN EVVEL TÜRKLER.....	32
A. TÜRK TABİRİ	32
B. TÜRK TOPLULUKLARI.....	33
C. TÜRKİYE TABİRİ	34
D. İSLÂMİYET'TEN EVVELKİ TÜRK DEVLETLERİ	34
E. ESKİ TÜRKLERİN DİNİ.....	36
1. Göktanrı Dini.....	36
2. Türkler Arasında Yayılmış Diğer Dinler	37
II. İSLÂMİYET'TEN EVVELKİ TÜRK HUKUKU.....	39
A. ESKİ TÜRKLERİN HUKUKUNA DAİR KAYNAKLAR.....	39
1. Türk Lisanı.....	39
2. Türk Edebiyatı.....	40
3. Hukukî Örf ve Âdetler (Yusunlar)	40
4. Kanunnameler.....	40
5. Kitabeler ve Mezar Taşları.....	41
6. Hukukî Vesikalar	41
7. Yabancı Kaynaklar	41
B. ESKİ TÜRK HUKUKUNUN ESASI: TÖRE	42
C. DEVLET VE AMME HUKUKU.....	43
1. Hakan.....	43

2. Şura Meclisleri.....	46
3. Harb Hukuku ve Ordu	46
4. Cezalar	47
D. AİLE HUKUKU	47
1. Evlilik	47
2. Boşanma.....	50
3. Evlat Edinme	50
4. Sosyal Sınıflar	50
E. MİRAS	51
F. BORÇLAR HUKUKU.....	52

Üçüncü Kısım TÜRKLER ve İSLÂMİYET

I. TÜRKLERİN MÜSLÜMAN OLUŞU.....	53
II. MÜSLÜMAN TÜRK DEVLETLERİ.....	55
A. TOLUNOĞLU ve İHŞİTLİLER.....	55
B. BULGAR HANLIĞI.....	55
C. KARAHANLILAR	56
D. GAZNELİLER.....	56
E. SELÇUKLU DEVLETİ	57
F. MÜSLÜMAN MOĞOLLAR.....	58
G. MEMLÛK DEVLETİ.....	59
H. OSMANLILAR.....	60
III. TÜRKLERİN İSLÂMİYETE HİZMETLERİ.....	61
IV. FARS ve BİZANS TESİRİ	63

Dördüncü Kısım İSLÂMİYET'TEN SONRAKİ TÜRK HUKUKUNUN BİLGİ KAYNAKLARI

I. FIKİH KİTAPLARI.....	65
II. FETVA MECMUALARI.....	65
III. MAHKEME SİCİLLERİ.....	66
IV. KANUN MECMUALARI	66
V. ARŞİV VESİKALARI	67
VI. KRONİKLER.....	67
VII. HATIRATLAR.....	68
VIII. SİYASETNAMELER	68
IX. SEYAHATNAMELER ve SEFARETNAMELER.....	69
X. BİYOGRAFİLER	69
XI. MONOGRAFİLER.....	70
XII. MÜRACAAT KİTAPLARI	70

İkinci Kitap
MÜSLÜMAN TÜRK DEVLETLERİNDE HUKUK

Birinci Kısım

MÜSLÜMAN TÜRK DEVLETİNDE HUKUKUN UNSURLARI

I. İSLÂM HUKUKU (ŞER'Î HUKUK)	74
A. İSLÂM HUKUKUNUN HUSUSİYETLERİ.....	74
1. İslâm Hukuku Dinî Menşelidir.....	74
2. İslâm Hukuku Müstakil Bir Hukuk Sistemidir.....	75
3. İslâm Hukuku Devamlıdır.....	76
4. İslâm Hukuku Cihanşümuldür.....	76
5. İslâm Hukuku, Bir Hukukçular Hukukudur.....	76
6. İslâm Hukuku Kazuistik Bir Hukuk Sistemidir.....	77
B. İSLÂM HUKUKUNUN KAYNAKLARI.....	78
1. Asli Kaynaklar	79
a. Kitap: Kur'an-ı Kerim.....	79
b. Sünnet-i Nebevî.....	80
c. İcma-i Ümmet	82
d. Kıyas-ı Fukahâ.....	83
2. Fer'î Kaynaklar	84
C. İSLÂM HUKUKUNUN TARİHÎ DEVİRLERİ	88
1. Birinci Devir: Hazret-i Peygamber Devri.....	88
2. İkinci Devir: Sahabe Devri	90
3. Üçüncü Devir: Tâbiîn ve Tebe-i Tâbiîn Devri	90
4. Dördüncü Devir: Hukukun Tedvini ve Mezhepler.....	91
5. Beşinci Devir: Hukukun Tekâmül Devri.....	102
6. Altıncı Devir: Taknin (Kanunlaştırma) Devri	103
D. KAYNAKLARIN TAKDİRİ	104
1. İctihad.....	104
2. Taklid	106
3. Fetva	107
4. Resmî Mezheb	109
5. Resmî Tedvin.....	111
II. ÖRFÎ HUKUK.....	112
A. ÖRFÎ HUKUKUN SAHASI.....	112
B. ÖRFÎ HUKUK İLE ŞER'Î HUKUKUN MÜNASEBETİ	114
III. İSTİSNAİ TATBİKATLAR	119
A. CEMAATLER HUKUKU	119
B. ECNEBİLER HUKUKU.....	119
C. MAHALLÎ HUKUK.....	120

İkinci Kısım

HUKUK TARİHİNDE OSMANLI HUKUKU

I. OSMANLI HUKUKU BİLMENİN FAYDASI	122
II. OSMANLI HUKUK LİSANI VE KÜLTÜRÜ.....	123
III. OSMANLI HUKUKU MEVZUATI.....	125
A. FIKİH KİTAPLARI.....	125
B. FETVA KİTAPLARI.....	126
C. KANUNNAMELER.....	126
D. ŞER'İYE SİCİLLERİ	129
E. CEMAATLERİN DİNÎ METİNLERİ	130
F. MİLLETLERARASI MUAHEDELER	130

Üçüncü Kitap

AMME HUKUKU

Birinci Kısım

ANAYASA ve İDARE HUKUKU

I. İSLÂM HUKUKUNDA DEVLET ve HÜKÜMET	134
II. TEMEL HAK ve HÜRRİYETLER	136
A. ŞAHSÎ HAK ve HÜRRİYETLER.....	137
1. Şahıs Masuniyeti (Dokunulmazlığı)	137
2. Angarya Yasağı.....	137
3. Hususî Hayatın Gizliliği	137
4. Mesken Masuniyeti	137
5. Din ve Vicdan Hürriyeti	138
6. Fikir Beyanı Hürriyeti.....	138
7. İlim ve Sanat Öğrenme Hürriyeti	140
8. Toplantı Hürriyeti	140
9. Cemiyet Kurma Hürriyeti.....	140
10. Hak Arama Hürriyeti	141
11. Seyahat ve Yerleşme Hürriyeti	141
B. SOSYAL ve İKTİSADÎ HAK ve HÜRRİYETLER.....	142
1. Aile Hakkı.....	142
2. Mülkiyet Hakkı	142
3. Çalışma Hürriyeti	142
4. Sağlık Hakkı.....	143
5. Sosyal Güvenlik Hakkı	144
6. Çevre Hakkı.....	144
C. SİYASÎ HAK ve HÜRRİYETLER.....	145
1. Vatandaşlık Hakkı	145
2. Siyasî Parti Kurma Hakkı.....	145
3. Seçme ve Seçilme Hakkı	146

4. Amme Hizmetlerine Girme Hakkı.....	146
5. Millî Müdafaa Hakkı/Vecibesi	146
6. Adil Vergilendirme.....	147
III. İSLÂM HUKUKUNDA DEVLET TEŞKİLÂTI	147
A. DEVLET REİSİ: HALİFE	147
1. Halifelîğın Hukukî Hükümü.....	147
2. Halifenin Başa Geliş Usulleri.....	148
3. Birden Fazla Halife	151
4. Halifenin Vasıfları.....	152
5. Halifenin Vazifeleri.....	154
6. Halifenin Uyması Gereken Esaslar	155
7. Halifenin Hakları.....	156
8. Halifenin Vazifesinin Sona Ermesi.....	157
B. HALİFENİN YARDIMCILARI.....	158
1. Memurlar	158
2. Divanlar	159
IV. TÜRK- İSLÂM DEVLETLERİNDE DEVLET ve HÜKÜMET.....	159
A. PADİŞAH.....	160
1. Veraset Usûlü.....	160
2. Osmanlı Halifelîği.....	163
3. Padişahın Fonksiyonları.....	165
4. Padişahın Geliri	166
5. Padişahın Salahiyetinin Sınırları.....	166
6. Padişahın Mesuliyeti	168
B. DİVAN-I HÜMAYUN.....	170
C. MERKEZDEKİ YÜKSEK MEMURLAR.....	172
1. Veziriazam (Sadrazam).....	172
2. Kubbealtı Vezirleri.....	174
3. Kazasker	174
4. Defterdar	175
5. Nişancı	176
6. Şeyhülislâm	176
D. BÜROKRASI.....	178
E. ORDU ve ASKERÎ TEŞKİLÂT	181
1. Kapıkulu Askerleri	181
2. Donanma.....	182
3. Eyalet Askerleri	183
F. TAŞRA İDARESİ.....	183
1. Mülkî Taksimat	183
2. Âyânlık.....	184
3. Belediye (İhtisap).....	185
4. Esnaf	185

5. Derbent Teşkilâtı	186
6. Haberleşme ve Menzil Teşkilâtı	186
7. Emniyet Teşkilâtı	187

İkinci Kısım MALÎ HUKUK

I. DEVLET HAZİNESİ: BEYTÜLMAL	189
A. HAZİNE KALEMLERİ	189
B. HAZİNE ÇEŞİTLERİ	190
II. BÜTÇE	191
A. BÜTÇE KALEMLERİ	191
B. BÜTÇE TAHSİL USULLERİ	192
C. İSTİKRAZLAR (BORÇLANMALAR)	193
D. PARA	194
E. TAKVİM	194

Üçüncü Kısım DEVLETLER HUKUKU

I. MEMLEKET (ÜLKE)	195
A. DÂRÜLHARB VE DÂRÜLİSLÂM	195
B. DÂRÜLHARBİN DÂRÜLİSLÂMÂ DÖNÜŞMESİ	196
C. DÂRÜLİSLÂMİN DÂRÜLHARBE DÖNÜŞMESİ	196
II. HARB HUKUKU	196
A. HARBİN ŞARTLARI	196
B. HARBİN CEREYANI	198
C. DİĞER HARBLER	198
1. Mürtedlerle Harb	198
2. Zimmeti Bozanlarla Harb	199
3. Bağlılarla Harb	199
4. Yol Kesicilerle Harb	199
5. Müslümanlarla Harb	199
D. HARBİN NETİCESİ	199
III. DİPLOMASİ	200
A. MUAHEDELER (ANTLAŞMALAR)	200
B. SEFARETLER (ELÇİLİKLER)	201

Dördüncü Kısım VATANDAŞLIK HUKUKU

I. SOSYAL SINIFLAR	203
II. DİNİ SINIFLAR	203
A. ZİMMİLER	203
1. Zimmîlerin Hukukî Statüsü	203
2. Millet Sistemi	207

B. MÜSTE'MENLER	212
III. MÜLTECİLER.....	212

Beşinci Kısım CEZA HUKUKU

I. CEZA HUKUKUNUN UMUMÎ HÜKÜMLERİ	216
A. SUÇ.....	216
1. Suçların Tasnifi.....	216
2. Suçun Unsurları	216
B. CEZA	219
1. Cezalandırmada Hâkim Prensipler.....	219
2. Ceza çeşitleri.....	219
II. CEZA HUKUKUNUN HUSUSÎ HÜKÜMLERİ	223
A. HADD, CİNAYET ve TAZİR ARASINDAKİ FARKLAR	223
B. HADDLER - CEMİYET ALEYHİNE SUÇLAR.....	224
1. Zina	224
2. Şarap İçme ve Sarhoşluk	225
3. Kazf	225
4. Sirkat (Hırsızlık)	225
5. Hırâbe (Yol Kesme, Kat-1 Tarik)	226
C. DEVLET ALEYHİNE İŞLENEN SUÇLAR.....	226
1. Bağy (Huruc ale's-sultan)	226
2. İrtidad (Ridde)	226
D. ŞAHISLAR ALEYHİNE İŞLENEN SUÇLAR: CİNAYETLER.....	228
1. Adam Öldürme (Katl) Suçu	228
2. Müessir Fiil (Cerh)	229
E. TAZİR	229

Altıncı Kısım ADLİYE ve MUHAKEME USULLERİ

I. ADLİYE TEŞKİLÂTI.....	231
A. KÂDİ MAHKEMELERİ (HÂKİM-İ ŞER')	232
1. Kâdının Evsafi	232
2. Kâdının Vazifeleri.....	233
3. Kâdının Adabı	235
4. Kâdının Yardımcıları.....	236
B. DİĞER MAHKEMELER.....	237
1. Divan-ı Hümayun	237
2. Cuma Divanı	237
3. Kazasker Mahkemesi	238
4. Defterdar Mahkemesi	238
5. Hususî Mahkemeler	238

C. HUKUK TAHSİLİ	238
II. DAVA.....	240
A. DAVANIN ŞARTLARI.....	240
B. DELİLLER (BEYYİNELER)	240
1. Şahitlik.....	241
2. Tevatür	241
3. Yemin (Tahlif).....	241
4. Karine.....	242
5. İkrar.....	242
6. Yazılı Delil.....	242
7. Diğer Deliller.....	242
C. DAVANIN CEREYÂNI	242
D. TAHKİM.....	243

Dördüncü Kitap
HUSUSÎ HUKUK

Birinci Kısım
ŞAHISLAR HUKUKU

I. ŞAHSİYET	246
A. HAKİKÎ ŞAHSİYET	246
1. Şahsiyetin Başlangıcı: Doğum (Velâdet)	246
2. Şahsiyetin Sonu: Ölüm (Mevt)	246
B. HÜKMÎ ŞAHSİYET.....	248
1. Devlet.....	248
2. Beytülmal	248
3. Vakıf.....	248
II. EHLİYET	249
A. EHLİYETİN ÇEŞİTLERİ.....	249
1. Vücub Ehliyeti.....	249
2. Eda Ehliyeti.....	249
B. İNSAN HAYATININ DEVRELERİ	249
1. Cenin Devresi.....	249
2. Çocukluk Devresi.....	249
3. Temyiz Devresi.....	250
4. Bulûğ Devresi	250
5. Rüşt Devresi.....	250
C. EHLİYET ARIZALARI (AVÂRIZ-I EHLİYYE)	251
1. Semâvî Arızalar (Avâriz-1 Semâviyye).....	251
2. Müktesep Arızalar (Avâriz-1 Müktesebe).....	251
III. VELAYET ve VESAYET	253
IV. VAKIF	253

A. VAKFIN MAHİYETİ ve MENŞEİ.....	253
B. VAKFIN UNSURLARI.....	254
1. Vakfeden (Vâkıf).....	254
2. İrade Beyanı.....	254
3. Vakfolunan Mal (Mevkûf).....	255
4. Vakıf Lehtar (Meşrûtüñ leh).....	255
5. Sahih Vakıf-Gayri sahih Vakıf.....	255
C. VAKFIN İDARESİ.....	256
1. Müteveli.....	256
2. Vakıf Mallarının Kiralanması.....	256
3. Vakfın Harap Olması.....	257
4. Vakıfların Kontrolü.....	257
5. Yeni vakıflar.....	258
D. VAKIFLARIN TASFİYESİ.....	259
V. KÖLELİK.....	264
A. KÖLELİĞİN MENŞEİ.....	264
B. KÖLENİN HUKUKÎ STATÜSÜ.....	265
1. Şahıs ve Borçlar Hukuku.....	265
2. Aile Hukuku.....	266
3. Ceza Hukuku.....	266
E. KÖLELİĞİN SONA ERMESİ.....	266
1. Gönüllü Azat (İtk).....	266
2. Kefaret Yoluyla Azat.....	267
3. Kitâbet.....	267
4. Tedbir.....	267
5. İstilâd.....	267
6. Kendiliğinden Azat.....	267
F. OSMANLI TARİHİNDE KÖLELİK.....	268

İkinci Kısım AİLE HUKUKU

I. EVLENME (MÜNAKEHAT, ZEVAC).....	270
A. NİKÂH.....	270
1. Nikâhın Şartları.....	270
2. Osmanlılarda Nikâhın Şekli ve Tescili.....	275
3. Taaddüd-i Zevcât (Poligüni).....	275
4. Evliliğin Neticeleri.....	276
II. EVLİLİĞİN SONA ERMESİ (MÜFARAKAT).....	278
A. ÖLÜM.....	278
B. TALÂK.....	278
1. Talâk Lafızları.....	278
2. Talâkın Kısımları.....	279

3. Talâkın Sayısı.....	279
C. ZEVCEİNİN TALÂKI (KADININ BOŞANMASI)	280
D. MUHÂLAA (ANLAŞARAK BOŞANMA).....	280
E. FESİH (EVLİLİĞİN KENDİLİĞİNDEN SONA ERMESİ).....	280
F. TEFRİK (EVLİLİĞİN MAHKEME KARARIYLA SONA ERMESİ)	281
1. Kusur ve Hastalık Sebebiyle Tefrik.....	281
2. Nafakanın Ödenmemesi Sebebiyle Tefrik	281
3. Mefkudluk Sebebiyle Tefrik.....	281
4. Geçimsizlik Sebebiyle Tefrik	281
G. EVLİLİĞİN SONA ERMESİNİN HÜKÜMLERİ.....	281
1. İddet	281
2. Hidâne	282

Üçüncü Kısım

MİRAS HUKUKU

I. ŞER'Î MİRAS HUKUKUNUN HUSUSİYETLERİ	283
II. MİRASIN ŞARTLARI.....	284
III. TERİKENİN TAKSİMİ	285
A. VÂRİSLER	285
B. TAKSİMDE HUSUSİ HALLER.....	288
1. Reddiye ve Avliyye	288
2. Hacb (Mirastan Mahrumiyet).....	288
3. Münasaha.....	288
4. Sulh ve Teharüc.....	288
5. Kadının Miras Hissesi	289
6. Çok Rastlanan Miras Meseleleri.....	289
IV. ÂDÎ (ÖRFÎ) İNTİKAL.....	290
1. Mirî Arazi	290
2. İcâreteynli Vakıflar.....	291
3. Mukâtaalı Vakıflar	292

Dördüncü Kısım

EŞYA HUKUKU

I. EŞYA VE MAL.....	293
A. MÜTEKAVVİM- GAYRÎ MÜTEKAVVİM MAL.....	293
B. MİSLÎ-KİYEMÎ MAL	293
C. MENKUL-GAYRÎ MENKUL MAL	293
E. İSTİHLÂK OLUNAN-OLUNMAYAN MAL.....	294
II. MÜLKİYET.....	294
A. MÜLKİYETİN ÇEŞİTLERİ	294
1. Ayn - Menfaat - Deyn Mülkiyeti.....	294
2. Kâmil - Nâkıs Mülkiyet.....	294

3. Müstakil - Müşterek Mülkiyet.....	294
B. MÜLKİYETİN İKTİSABI (KAZANILMASI)	295
1. Aslen İktisap	295
2. Devren İktisap	296
C. MÜLKİYETİN TAKYİDİ (SINIRLANDIRILMASI)	297
III. DİĞER HAKLAR	297
A. MAHDUT (SINIRLI) AYNÎ HAKLAR.....	298
1. İrtifak Hakları.....	298
2. İntifa Hakkı.....	298
3. Fer'î Aynî Haklar (Teminat Hukuku)	299
4. Hakk-ı Karar.....	299
IV. ZİLYEDLİK	299
V. TAPU SİCİLİ	300

Beşinci Kısım ARAZİ HUKUKU

I. ARAZİLERİN STATÜSÜ.....	301
II. ARAZİ ÇEŞİTLERİ	301
A. MÜLK ARAZİ (ARAZİ-İ MEMLÜKE)	301
B. MİRÎ ARAZİ (ARAZİ-İ EMİRİYYE, ARAZİ-İ MEMLEKET)	302
C. VAKIF ARAZİ (ARAZİ-İ MEVKÛFE)	302
D. METRUK ARAZİ (ARAZİ-İ METRÛKE)	303
E. MEVAT ARAZİ (ARÂZİ-İ MEVÂT)	303
III. ORMANLAR.....	303
IV. DİRLİK TEŞKİLÂTI.....	303
A. TARİHÇE.....	303
B. DİRLİĞİN MAHİYET VE İNTİKALİ	304
C. DİRLİK ÇEŞİTLERİ	305
1. Mülk Olup Olmamasına Göre	305
2. Gelirine Göre	305
3. Sahiplerinin Gördüğü İşe Göre.....	306
4. Tevcih Şekline Göre	306
5. Mali Bünyesine Göre	306
6. Ömür Boyu Dirlikler	306
D. DİRLİK SİSTEMİNİN SONU	307
E. DİRLİK SİSTEMİ ve FEODALİTE	308

Altıncı Kısım BORÇLAR ve TİCARET HUKUKU

I. BORÇ.....	310
A. BOROUN NEVİLERİ.....	310
1. Kazâî Borç-Dinî Borç.....	310

2. Mutlak Borç-Muzâf Borç	310
3. Muaccel Borç-Müeccel Borç.....	311
4. Basit Borç-Müşterek Borç.....	311
B. BÖRCÜN KAYNAKLARI	311
1. Akit	311
2. Haksız Fiil	312
3. Haksız İktisap	312
4. Kanun	312
C. BÖRCÜN SONA ERMESİ	312
1. İfa	312
2. Fesih	313
3. İfa İmkânsızlığı.....	313
4. Tecdid (Yenileme).....	313
5. Takas	313
6. İbra	313
7. Alacaklı ve Borçlu Sifatının Birleşmesi.....	313
8. Mürurüzaman (Zamanaşımı)	313
9. Havale (Borcun Nakli).....	313
10. Alacağın Temliki.....	314
D. AKİTLER	314
1. Bey' (Alım-Satım).....	314
2. Hibe (Bağışlama)	318
3. İcare (Kiralama)	319
4. Karz	320
5. Emanet Akitleri.....	321
6. Teminat Akitleri.....	322
7. Vekâlet	322
8. Şirket	323
9. Ribevî Akitler (Faiz).....	325

Beşinci Kitap

TÜRK HUKUK TARİHİNDE TANZİMAT DEVRİ

Birinci Kısım

TANZİMAT DEVRİ HUKUK ISLAHATI

I. HUKUK ISLAHATININ SEBEPLERİ	331
II. HUKUK ISLAHATININ MEŞRULUK TEMELİ	331
III. HUKUK ISLAHATINDA ALINAN MODEL	332
IV. TANZİMAT ISLAHATINA UMUMİ BAKIŞ	333

İkinci Kısım

TANZİMAT DEVRİNDE KANUNLAŞTIRMA

I. ANAYASA METİNLERİ.....	334
A. SENED-İ İTTİFAK.....	334
B. TANZİMAT FERMANI.....	334
C. ISLAHAT FERMANI.....	335
D. FERMAN-I ADALET.....	336
E. KANUN-İ ESASÎ.....	336
II. CEZA KANUNLARI.....	338
III. TİCARET KANUNLARI.....	339
IV. ARAZİ KANUNNAMESİ.....	339
V. MECELLE-İ AHKÂM-I ADLİYE.....	340
A. MECELLE'Yİ HAZIRLAYAN SEBEPLER.....	341
B. MECELLE CEMİYETİ.....	341
C. MECELLE'NİN HUSUSİYETLERİ.....	342
D. MECELLE'NİN TATBİKİ.....	343
VI. MUHAKEME USULÜ KANUNLARI.....	344
A. USUL-İ MUHAKEME-İ HUKUKİYE KANUNU.....	344
B. USUL-İ MUHAKEMAT-I CEZÂİYYE KANUNU.....	345
C. USUL-İ MUHAKEME-İ ŞER'İYYE KARARNAMESİ.....	345
VII. HUKUK-I AİLE KARARNAMESİ.....	346
A. KARARNAMENİN HAZIRLANIŞI.....	346
B. KARARNAMENİN HUSUSİYETLERİ.....	346
C. KARARNAMENİN AKİBETİ.....	347

Üçüncü Kısım

TANZİMAT DEVRİNDE DEVLET TEŞKİLÂTI

I. MERKEZ TEŞKİLÂTI.....	349
A. KABİNE ve MEMURLAR.....	349
B. MECLİSLER.....	349
C. TAÇLI DEMOKRASİ.....	350
D. ŞEYHÜLİSLÂMLIK.....	352
II. MAHALLÎ İDARELER.....	353
A. MÜLKÎ TAKSİMAT.....	353
B. TAŞRA MEMURLARI.....	355
C. BELEDİYELER.....	356
III. MALİYE.....	356
IV. ASKERİYE ve EMNİYET.....	357
A. ORDU.....	357
B. POLİS TEŞKİLÂTI.....	357

Dördüncü Kısım
TANZİMAT DEVRİNDE ADLİYE

I. UMUMÎ MAHKEMELER.....	359
A. TİCARET MAHKEMELERİ	359
B. NİZAMİYE MAHKEMELERİ.....	359
1. Taşra Meclisleri	359
2. Yüksek Mahkemeler.....	359
3. Yeni Mahkemeler.....	360
4. Temyiz ve İstinaf.....	361
5. Adliye Nezareti.....	361
6. Dava Vekilliği (Avukatlık).....	362
7. Nizamiye Mahkemelerinde Reorganizasyon.....	362
C. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ	363
II. HUSUSÎ MAHKEMELER.....	366
A. CEMAAT MAHKEMELERİ.....	366
B. KONSOLOSLUK MAHKEMELERİ.....	366
C. İDARE MAHKEMELERİ.....	366
D. ASKERÎ MAHKEMELER	366
III. TANZİMAT DEVRİNDE HUKUK TAHSİLİ.....	367

Altıncı Kitap
TÜRK HUKUK TARİHİNDE CUMHURİYET DEVRİ

Birinci Kısım
CUMHURİYET HUKUK İNKILABI

I. HUKUK İNKILABINA GİDEN YOL.....	370
II. HUKUK İNKILABI VE LOZAN MUAHEDESİ	372
III. EKALLİYETLERİN FERAGATİ	374
IV. HUKUK İNKILABININ ARKASINDAKİ FELSEFE.....	375
V. HUKUK İNKILABININ HUSUSİYETİ.....	377
VI. HUKUK İNKILABI VE LAİKLİK	378

İkinci Kısım
CUMHURİYET DEVRİ MEVZUATI VE ADLİYESİ

I. KANUNLAR	380
A. MEDENİ KANUN VE BORÇLAR KANUNU	380
B. TİCARET KANUNU.....	384
C. CEZA KANUNU	385
D. HUKUK USULÜ KANUNU.....	387
E. CEZA USUL KANUNU	389
II. MAHKEMELER	390
A. ADLİYE MAHKEMELERİ VE YARGITAY.....	390

B. İDARE MAHKEMELERİ VE DANIŞTAY	391
C. ASKERÎ MAHKEMELER	392
III. ANAYASALAR	393
A.1921 TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU.....	393
B. 1924 TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU	394
C. 1961 ANAYASASI	398
1. Meclis.....	399
2. Anayasa Mahkemesi	400
3. Devrim/İnkılap Kanunlarının Üstünlüğü	401
4. Yüksek Hâkimler Kurulu	402
5. Uyuşmazlık Mahkemesi.....	402
6. Devlet Güvenlik Mahkemeleri	402
7. Derin Devlet	403
D. 1982 ANAYASASI	405
E. AVRUPA BİRLİĞİ VE CUMHURİYET HUKUKU	406
BİBLİYOGRAFYA	409
İNDEKS	425